

Välkommen!

Till vårt Webinarium 24/9 2020

Att vara förälder idag

Maria Andersson, Tony Boman och Eva Eurenus, utredare föräldraskapsstöd, MFoF

Sophie Cassel och Björn Rönnerstrand, SOM-institutet, Göteborgs universitet

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSTÖD

MFoF

MFoF är en statlig myndighet som arbetar för att barn ska få en trygg uppväxt och bra relationer till sina föräldrar. Vi är kunskapsmyndighet för föräldraskapsstöd, familjerådgivning och socialnämndernas familjerättsliga ärenden. Vi arbetar också för att adoptioner till Sverige ska ske på ett lagligt och etiskt godtagbart sätt.

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSSTÖD

Vårt uppdrag inom föräldraskapsstöd

- Samla och tillgängliggöra kunskap för yrkesverksamma och beslutsfattare.
- Stödja den nationella strategin om ett stärkt föräldraskapsstöd.
- Samråda med andra myndigheter och organisationer.
- Ta fram och utveckla indikatorer.

Den nationella strategin

Övergripande mål:

Alla föräldrar ska erbjudas föräldraskapsstöd under barnets hela uppväxt.

Tre perspektiv som ska beaktas:

- Barnets rättigheter
- Jämställdhet och jämställt föräldraskap
- Jämlikhet i hälsa

GENOMFÖRANDET AV UNDERSÖKNINGEN

Medborgarpanelen

- Del av SOM-institutet, vid Göteborgs Universitet
- Funnits sedan 2011
- Samverkar med forskare och myndigheter
- Webbpanel med 75 000 aktiva respondenter
 - Inbjudan till att delta via e-post
- Självrekryterade och sannolikhetsrekryterade respondenter
- Får undersökningar ungefär 4 ggr per år

Så genomfördes undersökningen

- Två steg:
 - Screening av respondenter i Medborgarpanelen med barn under 18 år (juni 2019)
 - Enkät skickas ut till 3860 föräldrar med barn under 18 år (september 2019)
- Av 3 860 föräldrar som bjöds in deltog 3 352 i undersökningen (svarsfrekvens 86%)
- Två påminnelser skickades

Så genomfördes undersökningen

- Tog ungefär 9 min att besvara
- Generella teman för frågorna (kodbok finns för de som är intresserade)
 - föräldrarollen idag
 - parrelationen och fördelning av hem- och omsorgsarbete
 - utmaningar och strategier i föräldraskapet
 - internet och appar som stöd i föräldraskapet

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Hur många närstående personer har du som kan vara stöd i föräldraskapet genom att t.ex. hjälpa till vid sjukdom, barnpassning, skjuts till/från aktiviteter, läxläsning osv.? *Svara genom att skriva en siffra i fältet nedan.*

Ungefär personer

Hur ofta använder du internet eller appar som källa för information kring ditt föräldraskap?

Aldrig

Mera sällan

Någon gång i månaden

Någon gång i veckan

Dagligen

Vilka svarade

- Kvinnor 49%, Män 51%
- Längre utbildning, över 70% hade eftergymnasial utbildning
- Storstad (Stockholm, Göteborg eller Malmö) 51%
- 17% med utländsk bakgrund
- Hög inkomst, 60% månadsinkomst på 37 000 eller mer

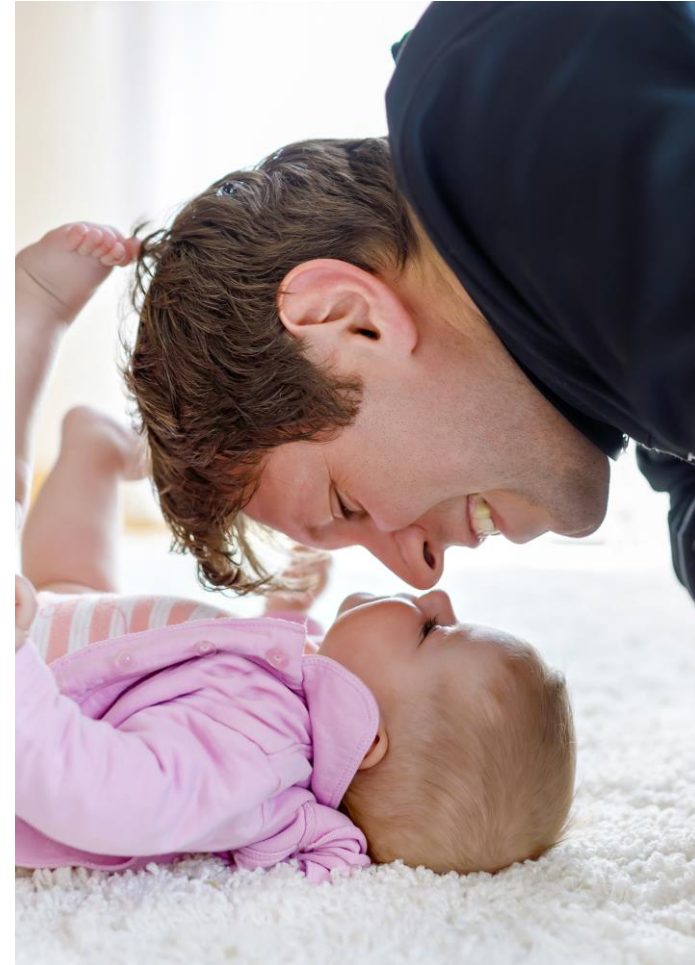

Begränsningar med urvalet

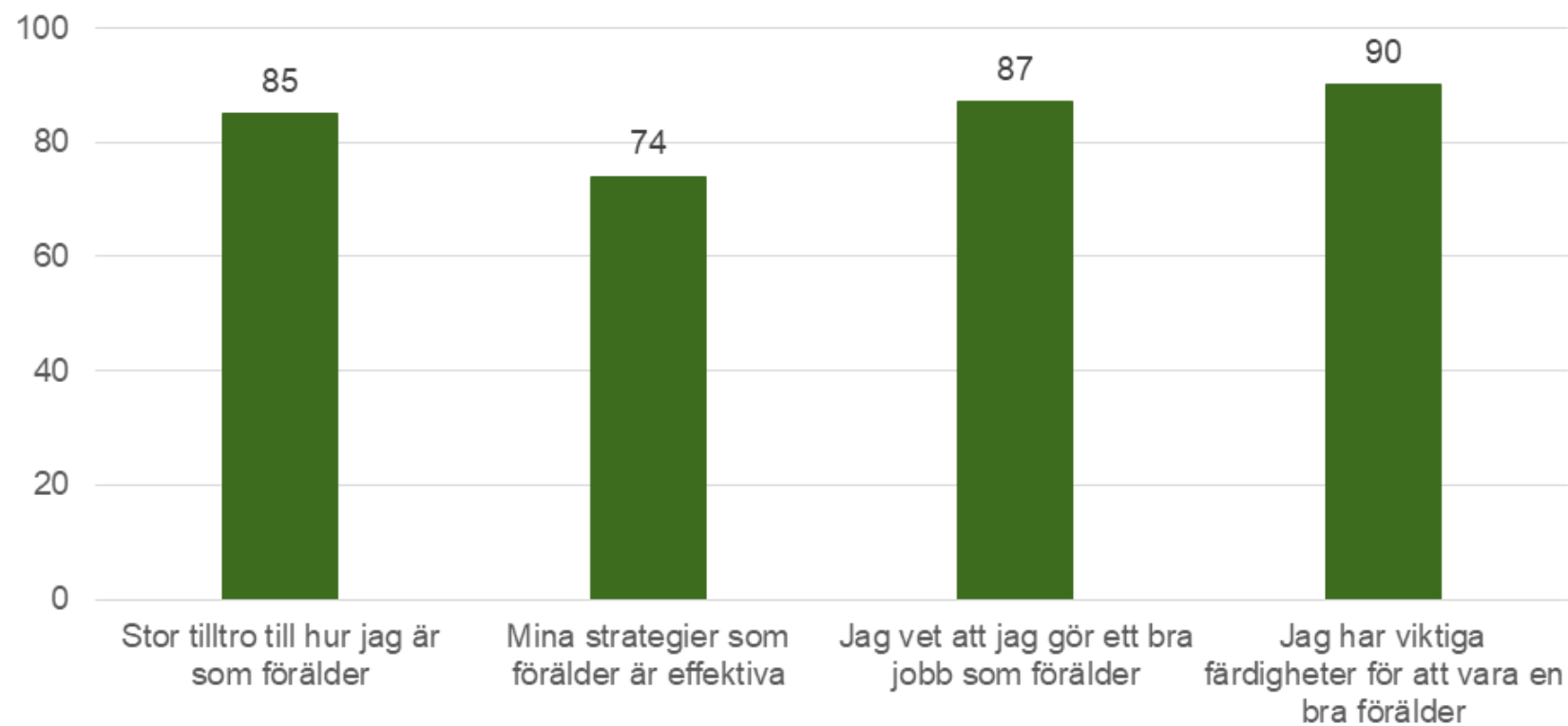
- Ej slumpmässigt urval – ville fånga så stor grupp av föräldrar som möjligt
- Vissa grupper av föräldrar är överrepresenterade
- Kan inte uttala oss om föräldrar i allmänhet
- Fokus på gruppjämförelser

Att vara förälder idag

**Hög självskattad
föräldraförmåga
ger positiva utfall för
såväl föräldrar som barn.**

Att vara förälder idag

Det sociala nätverket och vikten av stöd från närstående

- En majoritet av föräldrarna har ett starkt skyddsnät och nära till stöd från närstående.
- Över en femtedel av föräldrarna uppger samtidigt att de inte har någon som kan vara ett stöd i föräldraskapet.
- Stöd från närstående spelar roll för hur föräldrar bedömer sin egen föräldraförmåga och föräldraskap.

Uppfattningar om att vara förälder nu och då

- Medbestämmande och förväntningar sticker ut.
- Kvinnor upplever att föräldrar idag är mer engagerade i barnens skola och hälsa.
- Kvinnor upplever att föräldrar har mer kunskap om föräldraskapet idag jämfört med tidigare.
- Föräldrars tid med barnen nu och då – skillnader mellan åldersgrupper.

Parrelationen och fördelning av hem- och omsorgsarbetet

- En majoritet uppger att de delar ungefär lika på ansvaret för hem- och omsorgsarbete.
- Där föräldrar svarat att den ena parten tar mer ansvar i hem- och omsorgsarbetet är det som regel kvinnan som tagit det större ansvaret.
- Män är medvetna om den ojämna ansvarsfördelningen.
- Kvinnor går i regel oftare ner i arbetstid eller studietakt i samband med att de får barn.

Upplevd ansvarsfördelning för barnet uppdelat på kön (%)

Konsekvenser av skillnader i arbetsfördelningen i hemmet

- Den arbetsfördelning som skapas i hemmet när det första barnet kommer tenderar att bestå även senare under barnets uppväxt.
- Kvinnors möjlighet att återgå till heltidsarbete och i förlängningen deras position på arbetsmarknaden och ekonomiska situation.
- För män kan den ojämna arbetsfördelningen få konsekvenser för relationen med barnet då mindre tid spenderas på omsorgsarbete.

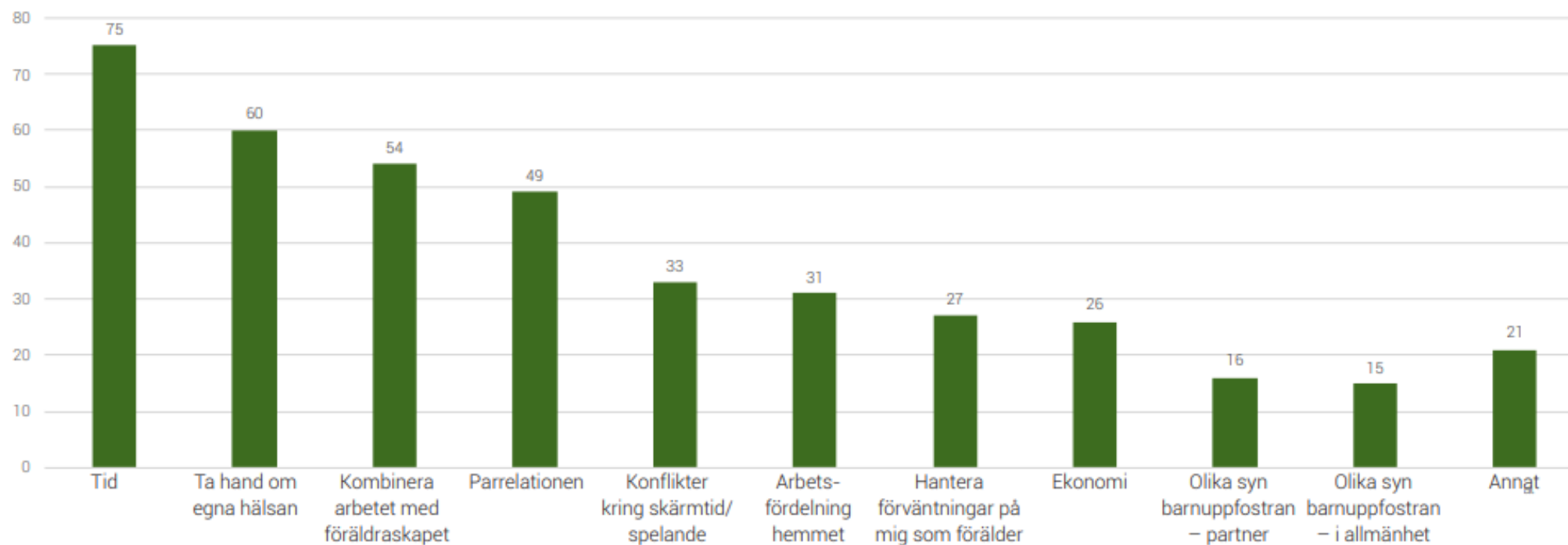

Utmaningar och strategier i föräldraskapet

- Föräldrar med tillgång till flera personer som kan vara ett stöd i föräldraskapet upplever färre utmaningar och ser dessa som mindre oroande.
- Tid och att ta hand om sin egen hälsa upplevs som de största utmaningarna för föräldrar idag.

Andel som tycker att utmaningen är stor eller mycket stor i det egna föräldraskapet (%)

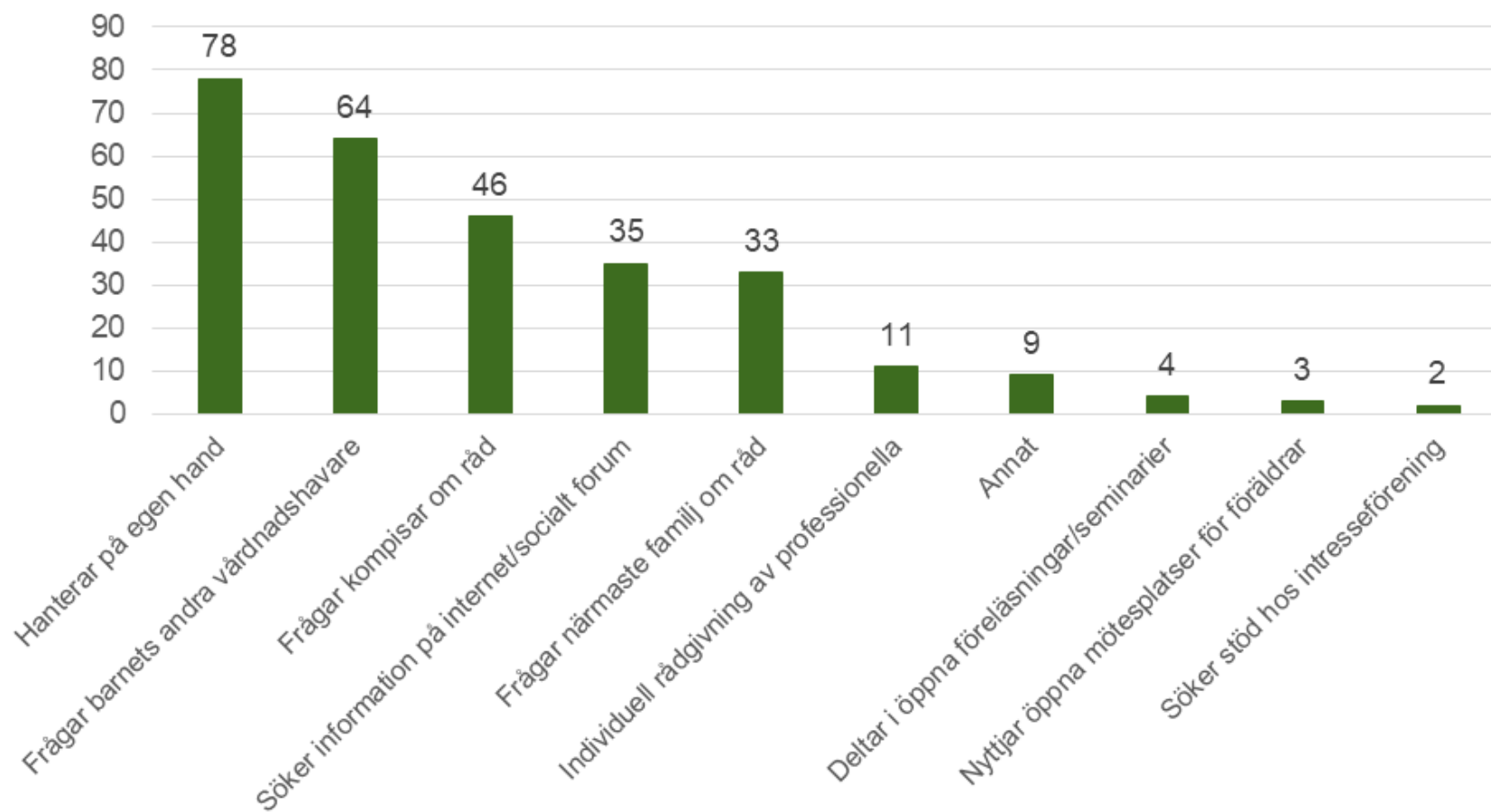

Utmaningar och strategier i föräldraskapet

- Kvinnor ser fler utmaningar än män och upplever dem också som större.
- Ekonomi spelar roll för hur stora utmaningarna upplevs – högre inkomst, färre utmaningar.
- De flesta föräldrar hanterar utmaningar på egen hand och vänder sig till sin partner eller familj i andra hand och det finns tydliga könsskillnader i hur föräldrar hanterar utmaningar.

Andel som använder följande strategier för att hantera utmaningar (%)

Utmaningar och strategier i föräldraskapet summering och reflektioner

- Upplevt stöd, kön och ekonomi spelar roll för hur utmanande föräldraskapet upplevs.
- Tid upplevs som den största utmaningen för föräldrar idag.
- Strategier för att hantera utmaningar varierar, men flertalet hanterar dem på egen hand.

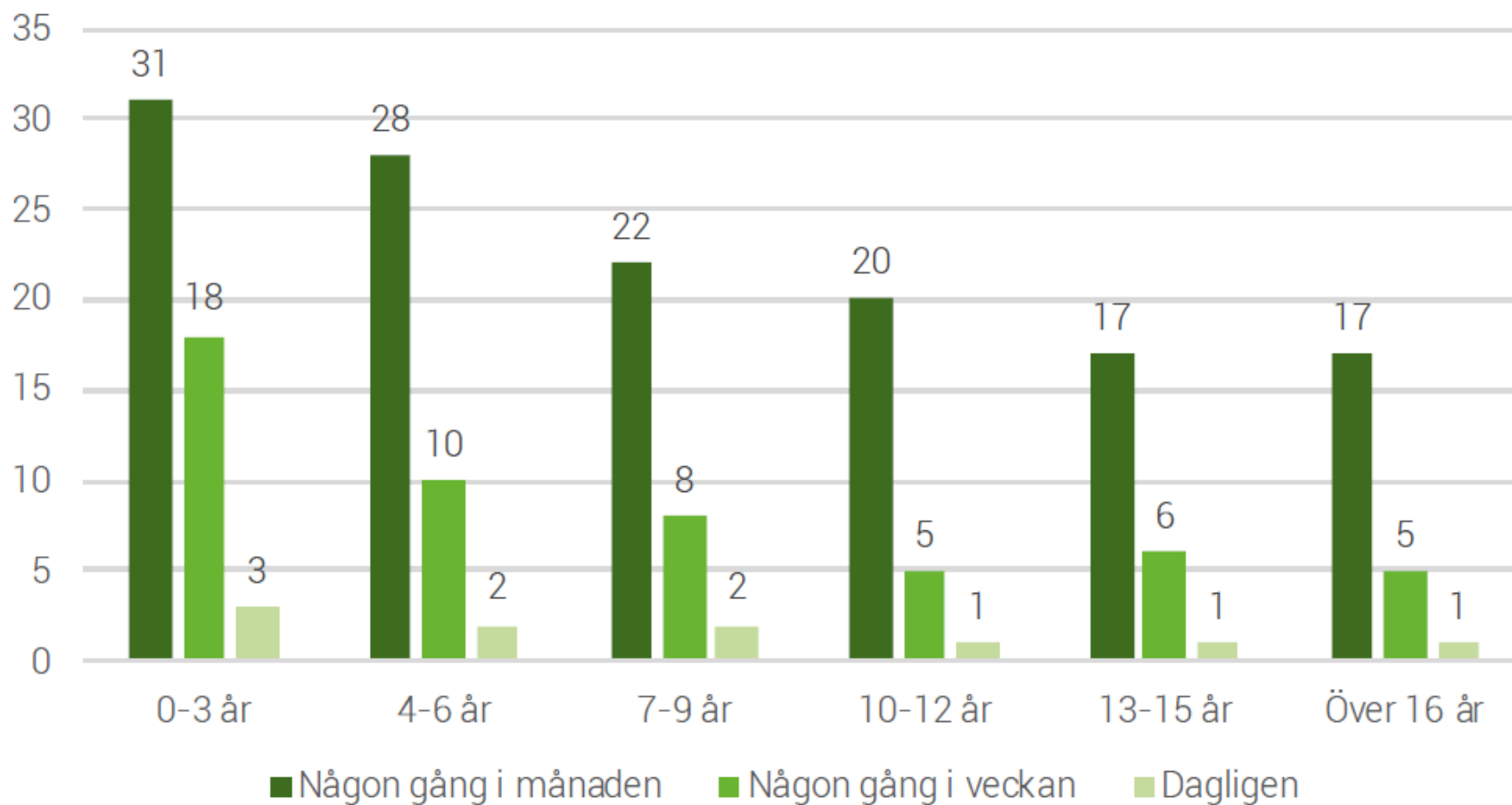

Internet och appar som stöd i föräldraskapet

- Förhållandevis få föräldrar anger att de använder internet eller appar som stöd i föräldraskapet.
- Kvinnor, yngre föräldrar, högutbildade, storstadsbor samt föräldrar med små barn är de som är mest benägna att använda sig av internet och appar.
- 1177 Vårdguiden och myndighetssidor är den stödfunktion som har störst räckvidd bland föräldrar.

Hur ofta internet och appar används för information kring föräldraskapet

Internet och appar som stöd i föräldraskapet

- Föräldrar med tillgång till flera personer som stöd är mer benägna att använda webbaserat stöd.
- Föräldrar med kort utbildning är mer benägna att använda sig av sociala forum än myndighetshemsidor.

Geografisk tillgänglighet

ATT VARA FÖRÄLDER IDAG - FÖRÄLDRARS UPPLEVELSER AV FÖRÄLDRAROLLEN OCH UTMANINGAR I FÖRÄLDRASKAPET

Frågor?

Avslutningsvis om undersökningen

- I undersökningen ställdes inga frågor kring hur familjekonstellationen i hushållet ser ut
- Föräldrar med olika typer av funktionsnedsättningar
- Nyanlända föräldrar
- Barn
- MFoF ser ett behov av studier på särskilda grupper av föräldrar behövs även fortsättningsvis

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSSTÖD

Tack!

Maria Andersson
Utredare föräldraskapsstöd
Maria.andersson@mfof.se

Tony Boman
Utredare föräldraskapsstöd
Tony.boman@mfof.se

Eva Eurenus
Utredare föräldraskapsstöd
Eva.eurenus@mfof.se

Sophie Cassel och Björn Rönnerstrand
SOM-institutet

